

**TISZÁNTÚLI KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS
VÍZÜGYI FELÜGYELŐSÉG**

LEVEGŐMINŐSÉGI TERV

a

LÉGSZENNYEZETTSÉG JAVÍTÁSÁRA

BÉKÉSCSABA ZÓNACSOPORT TERÜLETÉN

2014-2020.

Gyula, 2013. december

Békéscsaba városára vonatkozó intézkedési program felülvizsgálata

Békéscsaba város levegőminőségi jellemzői

A Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Mérőállomása jogszabályi előírás alapján 2005. évtől Békéscsabán a „légszennyezettségi zóna intézkedési program”, keretén belül a jogszabály által előírt minimálisan meghatározott (negyedévente két hét mintavétel, 56 db minta/év) vizsgált időtartamban 1 mérőhelyen Digitel DHA-80 pormérővel mér szálló port.

Szálló por PM10 frakció éves periódusok statisztikai paraméterei 24 órás átlagok alapján

PM ₁₀ (mérőpont száma)		Békéscsaba										Minősítés
		Átlag µg/m ³	Max µg/m ³	Perc. 99.9%	Perc. 98%	Perc. 50%	Elmé- leti db	Gya- korlati db	Adat- rend. %	24 órás h.é. túllép. db	24 órás h.é. túllép. %	
2005	1	49,93	230,16	227,71	186,93	39,64	132	128	96,97	47	37,01	szennyezett
2006	1	54,15	157,18	156,16	134,61	47,35	56	56	100	22	39,29	szennyezett
2007	1	30,09	92,10	90,92	69,63	23,65	56	56	100	8	14,29	jó
2008	1	33,79	87,40	87,38	86,70	25,40	56	56	100	10	17,86	megfelelő
2009	1	22,30	60,20	60,15	58,93	18,10	56	56	100	4	7,14	jó
2010	1	23,25	51,1	50,88	46,78	20,40	56	41**	73,21	1	2,44	jó
2011	1	50,10	146,90	146,14	132,6	34,35	56	56	100	21	37,50	szennyezett
2012	1	37,88	121,50	120,09	95,37	30,45	56	56	100	15	26,79	megfelelő

PM10 pormintavételi program alapján (negyedévente két hét mintavétel) 56 db minta/év Békéscsaba, Gyulai út 2. számú ingatlanon.

** 2010. 06. 09-én a DHA-80 mintavevőt feltörték, ezért a IV. negyedév mintavétel hiányzik a mintavevő meghibásodása miatt.

Ezen a mérőponton 2011. és 2012. évben az értékelte mérési eredmények alapján összességében a szálló por koncentráció határérték alatti, viszont a napi mérések során a tavaszi mezőgazdasági munkák (talajmunkák, stb.), a nyár végi és az őszi betakarítási, valamint az őszi vetés előkészítési földmunkák idején határérték túllépés is előfordult.

2011. november hónapot az előző évekhez képest jóval magasabb légszennyezettség jellemezte, a folyamatosan működő debreceni automata mérőállomások mérései alapján is. Szinte az egész hónapban kedvezőtlenek voltak a meteorológiai körülmények (jellemző volt az anticiklon hatása) a kibocsátott légszennyező anyagok felhígulásához, és egymást érték a PM₁₀ tájékoztatási és riasztási küszöbértéket meghaladó, rendkívüli légszennyezettségi helyzetek. Békéscsabán 2011. év utolsó negyedévében pont ebben az időszakban történt a mintavétel, és minden napon meghaladta az egészségügyi határértéket a PM₁₀ koncentráció (november hónapban 14 db túllépés volt).

A 2011. évi mérési eredmények 37,5%-ban mutattak határérték túllépést. Ebben az évben a levegő minősítése szennyezett volt.

A 2011. évi szennyezett minősítés az időjárási viszonyokra vezethető vissza, ugyanis a 2011. évben Békéscsabán a vizsgált időszakban 2010. évhez képest a jóval magasabb szennyezettséget elsősorban a kedvezőtlenebb meteorológiai körülmények, valamint az eltérő mintavételi időpontok okozhatták (2010-ben az év végi legszennyezettebb november - december hónapokra nincs mérési adat, a mintavevő meghibásodása miatt).

Az Intézkedési program 8. 1. pontjában előírt intézkedések felülvizsgálata

Környezeti Információs Rendszer

Békéscsaba város környezeti állapotát rögzítő, a környezeti monitoringot lehetővé tevő adatbázis kialakítása érdekében a rendszer létrehozását és működtetésének kiépítését tervezték.

A békéscsabai önkormányzat tervei között szerepelt a teljes Környezeti Információs Rendszer kiépítése, mely megvalósításához „A környezet és energia operatív program és Közép-Magyarországi operatív program környezetvédelmi célú informatikai fejlesztések a közigazgatásban” (KEOP-6.3.0. KMOP – 3.3.4.c) pályázat benyújtásra kerül. Ezen pályázat keretében a Környezeti Információs Rendszer kiépítése nem valósult meg.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a lakosság felé történő környezeti információk közlését a város hivatalos honlapján és a helyi médiában (Csabai Mérleg, Csaba TV) teszi meg.

A program a továbbiakban is folytatódik.

Környezetitúdat- és szemléletformálás

A Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala több civil szervezetet is támogat, melyek eredményesen végezték a célban megjelölt tevékenységet.

A Körösök Völgye Natúrpark Egyesület az aktív- és ökoturisztikai fejlesztések, valamint a környezeti nevelési programok lebonyolításában vesz részt. A „Zöld-14” Egyesület és a Zöld Csütörtök Természetvédő Kör elsődlegesen olyan programokat szervez és bonyolít le, amelyek elősegítik minden korosztály környezettudatos életszemléletének kialakítását. Tevékenységük köre a környezet- és természetvédelmi ismeretterjesztő előadások és szakkörök megtartása, túrák és táborok szervezése. Ezentúl együttműködnek a városi és megyei eseményeken és pályázatokon, amelyeken a természet- és környezetvédelem áll előtérben.

A program a továbbiakban is folytatódik.

Zöldterület-gazdálkodás

Békéscsaba város zöldterületeinek gondozása alá vont részeit, a parkokban és az utak mentén lévő zöldsávokban megtalálható növényállomány gondozását Békéscsaba Megyei Jogú Város közbeszerzési eljárás során kiválasztott vállalkozók útján folyamatosan ellátja.

A zöldfelület fenntartási munkái kiterjednek a gye-, cserje-, virágfelületekre, és a város utcáin és terein megtalálható park-, és sorfákra, illetve a kiemelt növényágakra.

A belterületi zöldfelületek mennyiségének szinten tartása és a meglevő területek minőségének javítása a folyamatos gondozás során biztosított. Az Élővíz-csatorna partján lévő területek rendszeres karbantartását vállalkozó és közfoglalkoztatás útján látja el az Önkormányzat.

A program nagyrészt megvalósult, a feladatok további végrehajtása folyamatos.

Külterületi és belterületi zöldfelület-fejlesztés

Az önkormányzat tulajdonában lévő erdők újraterelítései, fenntartási munkái a Bács-Kiskun Megyei MgSZH Erdészeti Igazgatóság utasításai és hozzájárulásai alapján éves üzemgazdálkodási tervben meghatározott paramétereken keresztül történnek meg.

A zöldfelületek kialakítása során a fasorok ültetése minden évben folyamatosan történik. Az elmúlt 5 évben a belterületen 1250 db, a külterületen 600 db facsemete (377 db oltott és 1473 db alapfaj) elültetése és 6,7 ha erdő terelítése valósult meg.

Ezáltal egységes fasorok alakulnak ki, melyek városképi, esztétikai, környezetvédelmi értékeket képviselnek, mellyel a levegőminőséget és a zajszűrő hatást fokozzák.

A program nagyrészt megvalósult, a feladatok további végrehajtása folyamatos.

Emberbarát települési közlekedés

Úthálózat korszerűsítése

A közlekedés fejlesztése során az elmúlt időszakban jelentős előrelépés történt. Az Orosházi út forgalombiztonsági felülvizsgálata megtörtént, a balesetveszélyes csomópontban a körforgalom kiépítésre került. Az elmúlt 5 évben a város területén 933 méter szilárd útburkolatú utat vettek forgalomba, mellyel a környék porterhelése csökkent.

Különös súllyal szerepel a fejlesztések között a 44-es számú főút Békéscsaba várost elkerülő szakaszának megépítése, melynek végleges forgalomba helyezése 2007. év közepén megtörtént.

Az elkerülő úttal lehetővé vált az országhatár felé irányuló és egyéb átmenő teherforgalom városközpontból történő elterelése.

A feladat megvalósult.

Tömegközlekedés

A tömegközlekedést biztosító Körös Volán Zrt. jelenleg országosan is az egyik legfiatalabb gépjármű parkkal rendelkezik, mely járművek fokozottan környezetbarát kialakításúak.

A Budapest-Lökösháza vasútvonal korszerűsítése kapcsán jelentős úthálózati fejlesztések valósulhatnak meg. A korszerűsítés során egyidejűleg négysávosra átépül az Orosházi úti vasúti felüljáró, melyre vonatkozóan az építési engedély kiadásra került. Tervezett a teljes szelvényű aluljáró kialakítása a Szerdahelyi vasúti kereszteződésnél, új nyomvonalra helyeződik a Kétegyházi út bevezető szakasza. A MÁV pályaudvar korszerűsítése kapcsán gyalogos aluljáró kerül kiépítésre, mely a Jamina városrész és a Volán busz pályaudvar gyalogos kapcsolatát is biztosítja. A kivitelezés még nem kezdődött el.

A feladat csak részben valósult meg, a feladatok további végrehajtása folyamatos.

A parkolás megoldása

A belváros revitalizációs terve alapján pályázati pénzből az érintett utcák korszerűsítésére került sor, illetve három helyen parkolóház épült. A kerékpáros hálózat fejlesztési terv elkészült, mely alapján az elmúlt 5 évben 11479 méter hosszúságú kerékpárút építése valósult meg.

A feladat megvalósult.

A közterületek tisztán tartása

A közterületek tisztán tartása közbeszerzési eljárás keretében a TAPPE Kft. feladatkörébe került.

A feladat meghatározása során az optimális tisztán tartási területek és gyakoriságok kerültek meghatározásra, melynek hatásaként tiszta közterületek, rendezett városkép várható. A munkavégzés az önkormányzat által megbízott műszaki ellenőrrel folyamatosan ellenőrzésre kerül.

A kiemelt városi területeken naponta, a többi területen hetente egyszer, illetve kétszer történik a közterületek takarítása, valamint a nyári rendkívüli hőségriadó során a közutak locsolását is biztosítják.

A program megvalósult, a feladatok további végrehajtása folyamatos.

Fentiek alapján megállapítható, hogy Békéscsaba szálló por terhelése a várost elkerülő főút megépítését követően, a belvárosi gépjármű forgalom csökkentésével mérséklődött, viszont a légszennyezettség a célállapotot még nem érte el.

Debrecen, 2013. december 23.

Összeállította: Bán Sándor
Martincsekné Kovács Judit

Jóváhagyta:

Kelemen Béla
Igazgató